

PATVIRTINTA
Panevėžio r. Dembavos
lopšelio-darželio „Smalsutis“
direktoriaus 2018 m. lapkričio 13 d.
įsakymu Nr. V-116

PANEVĖŽIO R. DEMBAVOS LOPŠELIO-DARŽELIO „SMALSUTIS“ KRIZIŲ VALDYMO REKOMENDACIJOS

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Rekomendacijos dėl krizių valdymo lopšelyje-darželyje (toliau – Rekomendacijos) nustato krizių valdymą lopšelyje-darželyje (toliau – lopšelis-darželis), krizių valdymo komandos (toliau – lopšelio-darželio komandos) sudarymą, darbo organizavimą ir bendradarbiavimą su lopšelio-darželio vaiko gerovės komisija (toliau – Komisija), lopšelio-darželio savininko teises ir pareigas įgyvendinančia institucija (valstybinės lopšelio-darželio – biudžetinės įstaigos), savivaldybės vykdomąja institucija (savivaldybės lopšelio-darželio – biudžetinės įstaigos ir psichologinės pagalbos teikėju (-ais) krizės lopšelyje-darželyje metu.

2. Rekomendacijose vartojamos sąvokos atitinka Lietuvos Respublikos švietimo įstatyme vartojamas sąvokas.

3. Krizės valdymas lopšelyje-darželyje suprantamas kaip koordinuoti veiksmai, kuriuos atlieka lopšelio-darželio komanda, Komisija, lopšelio-darželio savininko teises ir pareigas įgyvendinanti institucija, savivaldybės vykdomoji institucija ir (ar) psichologinės pagalbos teikėjas (-ai) ir (ar) psichologinės pagalbos teikėjas (-ai), siekiant įveikti krizės sukeltas pasekmes ir teikti lopšelio-darželio bendruomenei veiksmingą pagalbą (toliau – krizės valdymas), organizuojamas vadovaujantis Lietuvos Respublikos švietimo įstatymu, Mokyklos vaiko gerovės komisijos sudarymo ir jos darbo organizavimo tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2011 m. balandžio 11 d. įsakymu Nr. V-579 „Dėl Mokyklos vaiko gerovės komisijos sudarymo ir jos darbo organizavimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ (toliau – Mokyklos vaiko gerovės komisijos sudarymo ir jos darbo organizavimo tvarkos aprašas), ir Rekomendacijomis bei atsižvelgiant į Lietuvos visuomenės informavimo etikos kodeksą (<http://www.etikoskomisija.lt/teisine-informacija/etikos-kodeksas/item/69-lietuvos-visuomenes-informavimo-etikos-kodeksas>), metodinę medžiagą Mokyklų krizių valdymo komandoms „Krizių valdymas mokyklose“ (<http://sppc.lt/index.php?1032120711>).

4. Visi pagalbą įvykus krizei lopšelyje-darželyje – netikėtam ir / ar pavojingam įvykiui, sutrikdančiam įprastą lopšelio-darželio bendruomenės ar atskirų jos narių veiklą, emociškai sukrečiančiam visą ar didesnę lopšelio-darželio bendruomenės dalį – teikę specialistai turi laikytis konfidencialumo, gauti ir teikti informaciją tiek, kiek būtina atsakingiems fiziniams ar juridiniams asmenims atlikti pavestas funkcijas ir nepažeidžiant vaiko teisių ir teisėtų interesų.

II SKYRIUS KRIZIŲ VALDYMO MOKYKLOSE ORGANIZAVIMAS

5. Krizės valdymą lopšelyje-darželyje organizuoja nuolat veikianti, krizių valdymą vykdanți specialistų grupė, kuri sudaryta iš lopšelio-darželio administracijos, švietimo pagalbos specialistės, ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo pedagogų, turinčių krizės lopšelyje-darželyje valdymui reikalingų asmeninių savybių ir kompetencijų, – lopšelio-darželio komanda. Lopšelio-darželio komanda bendradarbiauja su lopšelio-darželio savininko teises ir pareigas įgyvendinančia institucija, savivaldybės vykdomąja institucija, Komisija ir (ar) psichologinės pagalbos teikėju (-ais).

6. Lopšelio-darželio komandos paskirtis – pasirengti konstruktyviai reaguoti į krizę, o

įvykus krizei – koordinuotai ir veiksmingai organizuoti krizės pasekmių įveikimą, užtikrinti krizės paveiktiems lopšelio-darželio bendruomenės nariams reikiamos pagalbos teikimą.

7. Lopšelio-darželio komandą sudaryta iš 5–7 narių. Lopšelio-darželio komandai vadovauja lopšelio-darželio vadovas, jam negalint atlikti savo funkcijų, jo pavaduotojas ugdymui. Lopšelio-darželio komandą sudaro: lopšelio-darželio komandos vadovas, narys atsakingas už psichologinės pagalbos organizavimą ir (ar) teikimą, narys, atsakingas už komunikaciją, narys, atsakingas už saugumą, ir narys, atsakingas už pirmosios medicininės pagalbos organizavimą.

8. Lopšelio-darželio komandos nariais skiriami krizės valdymui būtinų gebėjimų: komunikacijos, bendradarbiavimo, komandinio darbo, konfliktų sprendimo, savižudybės ir savižalos rizikos atpažinimo įgūdžių turintys lopšelio-darželio administracijos darbuotojai, ikimokyklinio, priešmokyklinio ugdymo pedagogai ir / ar pagalbos mokiniui specialistas (logopedas). Lopšelio-darželio komandos nariai gali būti ir Komisijos nariais. Lopšelio-darželio komandos sudėtį tvirtina lopšelio-darželio vadovas.

9. Lopšelio-darželio komanda krizės valdyme atlieka šias funkcijas:

9.1. kartu su Komisija parengia preliminarų krizės valdymo veiksmų planą, kuriame numato krizės valdymo veiksmus (toliau – krizės valdymo veiksmų planas) (Rekomendacijų 1 priedas);

9.2. įvykus krizei kartu su Komisija rekomenduojama, konsultuojantis su lopšelio-darželio savininko teises ir pareigas įgyvendinančia institucija, savivaldybės vykdomąja institucija ir psichologinės pagalbos teikėju (-ais), peržiūrėti preliminarų krizės valdymo veiksmų planą pritaikant jį esamai krizės situacijai ir įvertina lopšelio-darželio turimus vidinius psichologinei pagalbai reikalingus resursus, prireikus, iškviečia psichologinės pagalbos teikėją (-us), reguliariai aptaria esamą krizės situaciją ir tolesnius krizės valdymo veiksmus. Pasikeitus aplinkybėms priima sprendimą:

9.2.1. koreguoti krizės valdymo veiksmų planą;

9.2.2. sustabdyti krizės valdymo veiksmus. Sustabdžius krizės valdymo veiksmus aptaria krizės valdymo eigą ir numato prevencinius veiksmus.

10. Lopšelio-darželio komandos narių funkcijos:

10.1. Lopšelio-darželio komandos vadovas:

10.1.1. vadovauja lopšelio-darželio komandos darbui;

10.1.2. užtikrina, kad, nesant kurio nors lopšelio-darželio komandos nario, jo funkcijoms krizės valdyme atlikti būtų paskirtas kitas įstaigos darbuotojas;

10.1.3. užtikrina, kad lopšelio-darželio komandos nariams dalyvaujant krizės valdymo veikloje būtų paskirti asmenys jų tiesioginiam darbui dirbti;

10.1.4. rūpinasi, kad lopšelio-darželio komandos nariai ir kiti darbuotojai, paskirti jų funkcijoms krizės valdyme atlikti, įgytų krizės valdymo kompetencijų ir nuolat (ne rečiau kaip kartą per metus po 4 akademinės valandas) tobulintų kvalifikaciją šioje srityje;

10.1.5. inicijuoja lopšelio-darželio komandos posėdžius krizės valdymo klausimams svarstyti. Lopšelio-darželio komandos posėdžiai krizės valdymo organizaciniams klausimams (lopšelio-darželio komandos narių funkcijoms krizės valdyme pasiskirstyti, preliminariam krizės valdymo veiksmų planui sudaryti, planuoti dalyvauti kvalifikacijos tobulinimo renginiuose, pasidalinti patirtimi ir kita) aptarti organizuojami pagal poreikį, bet ne rečiau kaip 2 kartus per metus;

10.1.6. įvykus krizei, nedelsiant informuoja lopšelio-darželio savininko teises ir pareigas įgyvendinančią instituciją, savivaldybės vykdomąją instituciją; prireikus – kitas institucijas (savivaldybės administracijos Vaiko teisių apsaugos skyrių, PPT);

10.1.7. įvykus krizei, susisiečia su nukentėjusio asmens artimaisiais ir (ar) policija, patikslina krizės faktus, aptaria su asmens artimaisiais, kokia informacija apie krizę bus pateikta lopšelio-darželio bendruomenei (lopšelio-darželio administracijai, pedagogams, darbuotojams, vaikams, vaikų tėvams (globėjams, rūpintojams));

10.1.8. krizės metu nedelsiant sušaukia ir informuoja apie krizę lopšelio-darželio komandą ir Komisiją;

10.1.9. informuoja lopšelio-darželio administraciją ir pedagogus apie krizės valdymo

organizavimo veiksmus ir pateikia informaciją apie krizę lopšelio-darželio darbuotojams, užtikrina, kad pedagogai nedelsiant (ne vėliau kaip kitą ugdymo dieną) vienu metu, mažoms vaikų grupėms (grupėse) praneštų informaciją apie krizę. Esant poreikiui, pateikia informaciją žiniasklaidai;

10.1.10. iškvietus psichologinės pagalbos teikėją (-us), informuoja lopšelio-darželio savininko teises ir pareigas įgyvendinančią instituciją, savivaldybės vykdomąją instituciją;

10.1.11. vaiko ir (ar) lopšelio-darželio darbuotojo mirties atveju pasirūpina, kad jo asmens duomenys būtų pašalinami iš žurnalų, sąrašų, kompiuterių ir kita; mirusiojo daiktus perduoda artimiesiems;

10.2. narys, atsakingas už psichologinės pagalbos organizavimą ir (ar) teikimą:

10.2.1. įvykus krizei, vertina situaciją lopšelyje-darželyje (labiausiai krizės paveiktus lopšelio-darželio bendruomenės narius, bendrą lopšelio-darželio bendruomenės mikroklimatą, psichologinės pagalbos teikimo poreikį) ir lopšelio-darželio vidinius resursus, reikalingus psichologinei pagalbai teikti;

10.2.2. bendradarbiaudamas su lopšelio-darželio savininko teises ir pareigas įgyvendinančia institucija, savivaldybės vykdomąja institucija organizuoja psichologinės pagalbos lopšelio-darželio bendruomenei teikimo priemones (teikėjus, patalpas, laiką);

10.2.3. labiausiai krizės paveiktiems lopšelio-darželio bendruomenės nariams siūlo psichologinę pagalbą ir (ar) teikia informaciją apie psichologinės pagalbos teikėją (-us) ir (ar) teikia psichologinę pagalbą lopšelio-darželio bendruomenės nariams (rengia pokalbius su lopšelio-darželio bendruomenės nariais, konsultuoja lopšelio-darželio bendruomenės narius individualiai ar grupėmis);

10.3. narys, atsakingas už komunikaciją:

10.3.1. reguliariai atnaujina lopšelio-darželio komandos narių ir psichologinės pagalbos teikėjo (-ų) kontaktus ir užtikrina jų prieinamumą lopšelio-darželio komandos nariams ir lopšelio-darželio bendruomenei;

10.3.2. bendradarbiaudamas su Komisija, psichologinės pagalbos teikėju (-ais) ar lopšelio-darželio savininko teises ir pareigas įgyvendinančia institucija, savivaldybės vykdomąja institucija ir lopšelio-darželio komandos vadovu, parengia informacijos apie krizę tekstą, kuris bus skirtas lopšelio-darželio bendruomenei, prireikus ir žiniasklaidai, bei pateikia šią informaciją lopšelio-darželio komandos vadovui;

10.3.3. konsultuoja lopšelio-darželio komandos vadovą, darbuotojus, kaip informuoti apie krizę vaikus ir žiniasklaidą;

10.3.4. paruošia informaciją apie krizę ir praneša vaikų tėvams (globėjams, rūpintojams);

10.3.5. vertina bendravimo su žiniasklaida efektyvumą;

10.4. narys, atsakingas už saugumo priemonių organizavimą:

10.4.1. esant krizei, susijusiai su realia ar suvokiama grėsme lopšelio-darželio bendruomenės narių civiliniam saugumui, nedelsiant imasi priemonių, užtikrinančių lopšelio-darželio bendruomenės narių saugumą, ir informuoja lopšelio-darželio komandos vadovą ar jo pavaduotoją ugdymui, prireikus iškviečia policiją ir (ar) priešgaisrinę gelbėjimo tarnybą (bendrosios pagalbos telefonu 112);

10.4.2. po krizės vertina saugumo priemonių efektyvumą;

10.5. narys, atsakingas už pirmosios medicininės pagalbos organizavimą:

10.5.1. esant realiai ar suvokiamai grėsmei lopšelio-darželio bendruomenės narių sveikatai ir (ar) gyvybei, nedelsiant nustato sužeistus lopšelio-darželio bendruomenės narius, inicijuoja pirmosios medicininės pagalbos teikimą ir informuoja lopšelio-darželio komandos vadovą ar jo pavaduotoją ugdymui, prireikus iškviečia greitąją medicinos pagalbą (bendrosios pagalbos telefonu 112);

10.5.2. rūpinasi, kad krizės atveju būtų priemonių, reikalingų pirmajai medicininei pagalbai suteikti;

10.5.3. numato vietą (-as) lopšelyje-darželyje, kur galėtų būti teikiama pirmoji medicininė pagalba;

10.5.4. po krizės vertina pirmosios pagalbos organizavimo efektyvumą.

11. Rekomenduojama lopšeliui-darželiui sudaryti sutartį su psichologinės pagalbos teikėju (-ais) dėl lopšelio-darželio komandos konsultavimo dėl krizės valdymo veiksnių ir psichologinės pagalbos teikimo krizės metu ir informuoti lopšelio-darželio komandą, apie psichologinės pagalbos teikėją (-us).

12. Lopšelio-darželio komanda ir Komisija susitaria dėl Rekomendacijų 10.1.6– 10.1.7, 10.1.9, 10.1.11, 10.2, 10.3.2, 10.3.4 ir 10.4.1 papunkčiuose nurodytų funkcijų pasiskirstymo, atsižvelgiant į Mokyklos vaiko gerovės komisijos sudarymo ir jos darbo organizavimo tvarkos aprašo 25 punktą.
